

Lucas 22,7-30 – Jezus regeert, als hij sterven gaat en ook vandaag

Eerste zondag van de lijdenstijd

Liturgie

- Voorzang Ps 105,1.3
- Votum / groet
- Zingen Ps 105,5.21
- Wet
- Zingen LB 177,1.5.6
- Gebed
- Schriftlezing Luc 22,1-30 (tekst 7-30)
- Zingen Gez 57
- Preek
- Zingen Ps 136,1 (A).2 (V).3 (M).18 (V).19 (M).21 (A)
- Kinderen Lied 'U bracht het heil voor ons op aard',1.2
- Gebed
- Collecte
- Zingen Gez 162,1.3.4
- Zegen

Opmerking: ik hoor het graag van te voren wanneer deze preek ergens gelezen wordt. Mijn mailbox is geduldig: hansburger@filternet.nl

Preek over Lukas 22:7-30 – Jezus regeert, zelfs als hij sterven

gaat en dus ook vandaag

Gasten hier bij ons, gemeente van Jezus Christus onze Heer, broers en zussen, broertjes en zusjes,

1. Jezus regeert alle dingen. Hij is koning. Soms zie je het helemaal voor je en ben je er diep van overtuigd. Soms kan de twijfel je ook bekruipen. Wie regeert deze wereld, of mijn leven? Loopt het Jezus niet uit de hand?

Dat kun je je af vragen door dingen die je persoonlijk meemaakt. Je zult maar na jaren van hard werken failliet gaan met je winkel, en bijna niets over houden. Opeens zit je in een huurhuis, en loop je er keihard tegen aan dat na al die jaren hard werken je huwelijk ook kapot is. Mislukking die je bent.

Sommige mensen hebben een leven waarin het allemaal prima gaat. Die lopen misschien niet zo tegen dit soort vragen aan. Tegelijk zijn er anderen die altijd weer wat hebben. Ziektes; sterfgevallen; problemen met kinderen; conflicten; noem maar op. En ook dat kan vragen oproepen: waarom gaat het met de een zo goed, en met de ander niet?

Of kijk in Kenia. Christelijke stammen die aan het vechten slaan, elkaar uitmoorden. Stel je voor, christenen! Mensen van de ene kant vluchten een kerk in en zijn zelfs daar niet veilig.

Onze wereld heeft zo iets onbeheersbaars, is onoverzichtelijk. Wat zullen de gevolgen van de Amerikaanse hypotheekcrisis zijn voor de Nederlandse banken en verzekeraars?

Ook in de kerk is het soms ingewikkeld en onoverzichtelijk. Je zou je vriend of je kind het geloof wel willen geven. Hij of zij heeft niet zo veel met God – en je voelt je zo machteloos – je kunt het niet veranderen.

Mensen die soms even afstand nemen. We hadden het er pas op kerkenraad over hoeveel het er zijn in onze gemeente, die even afstand nemen, even niet in de kerk komen, even niet te bereiken zijn.

En vul het zelf maar in, kleine en grote dingen.

We blijven mensen met elkaar. Klein, terwijl de wereld groot is en ingewikkeld. Machteloos als je bedenkt wat er allemaal zou kunnen veranderen. Niemand overziet het allemaal meer. Moedeloos als je ziet hoeveel er nog te doen is. De twijfel kan je om het hart slaan – is Jezus wel koning?

Laten we niet bij de pakken neer gaan zitten! We hebben een verhaal uit Lucas gelezen. Lucas wil steeds laten zien dat Jezus koning is en dat hij regeert. Hij wil laten zien: Jezus regeert, zelfs als hij gaat sterven. Daar leer je Jezus kennen. Met die boodschap mag ik jullie bemoedigen. Jezus regeert, zelfs als hij gaat sterven, en dus ook vandaag.

2. Kijk maar hoe Jezus een maaltijd organiseert, in het hol van de leeuw.

Als we het nu hebben over een onbeheersbare situatie, over dingen die uit de hand dreigen te lopen, dan heb je hier een mooi voorbeeld.

Jezus was pas op een ezel Jeruzalem binnengetrokken. 'Hosanna voor de zoon van David!' Hij kwam als koning, en zo ging hij naar de tempel om daar alles plat te leggen. 'Jullie hebben er een rovershol van gemaakt'. Maar de leiders van het volk moesten niets van hem hebben en wilden hem doden.

Daarachter zit een dieper conflict. Satan wil Jezus uit de weg ruimen. En hij heeft een geweldig succes geboekt: een van Jezus' eigen leerlingen is overgestapt. Satan heeft een infiltrant: Judas!

Jezus is nu echt in gevaar. Jeruzalem is het hol van de leeuw

geworden. Het had de stad moeten zijn van zijn paleis, het is het hoofdkwartier van zijn tegenstanders.

Maar Jezus wil nog een keer met zijn leerlingen het Pascha vieren, en dat moet in Jeruzalem. 's Nachts. In vijandelijk gebied. Levensgevaarlijk! Judas ziet het al voor zich. Een kamer met dertien mensen, 's nachts, geen massa volgelingen die hem beschermt. Een perfecte gelegenheid om hem te arresteren.

Wat zou Jezus nu doen? De veilige weg kiezen? Gaan voor zijn eigen hachje?

Maar kijk dan eens wat Jezus doet. Hier leer je hem kennen. Jezus is niet voor één gat te vangen. Toen niet, en ook vandaag niet. Zie je dat?

Twee vertrouwelingen van Jezus moeten de maaltijd voorbereiden. Jezus stuurt Petrus en Johannes op weg. Judas staat er bij en hoopt een adres op te vangen. Waar zouden ze vanavond eten? Maar hij hoort niets waar hij wat mee kan. 'Volg een man met een kruik op zijn hoofd'. Daar kan hij bij zijn opdrachtgevers toch niet mee aankomen!

Wat Jezus doet is gevaarlijk, maar hij laat zich niet afschrikken. Dat is typisch Jezus. Hij is geen koning die wegloupt voor risico's. Hij weet wat hij wil, en dat krijgt hij ook voor elkaar. Zo was het toen – zo is het nu. Kijk maar hoe het verhaal verder gaat. Kijk maar wat Jezus hier doet: hij organiseert een maaltijd in het hol van de leeuw.

3. En dat is een maaltijd waar hij naar verlangt heeft.

Het is Jezus gelukt. Zonder dat Judas het heeft kunnen verraden, zonder dat hij bij het vallen van de avond gearresteerd is, gaan ze samen eten. Met z'n dertienen liggen ze rond de tafel. Dan zegt Jezus dat hij er enorm naar deze maaltijd verlangd heeft.

Waarom zou dat zijn? Waarom wil Jezus juist deze maaltijd met hen eten?

Ik zei eerder al: Lucas wil laten zien dat Jezus, die vreemde koning, echt Gods koning is. Dat door Hem Gods rijk komt. Dat doet Lucas hier ook weer. Je zou deze maaltijd kunnen vergelijken met een laatste briefing vlak voor een grote veldslag. De bevelhebber laat zijn officieren bij elkaar komen om de plannen uit te leggen en iedereen instructies te geven. Jezus weet dat nu het moment is aangebroken dat de grote confrontatie gaat komen. Zo meteen komt het uur van de macht van de duisternis, Lucas 23,53. Hij gaat als Gods koning zo meteen echt het gevecht aan met de machten van de duisternis. En hij gaat dat zelf doen, alleen.

Daarna, na dat grote gevecht met de machten van de duisternis wordt zijn koninkrijk definitief werkelijkheid. Deze maaltijd is dus een bijzonder moment: het is de laatste keer voor de grote slag dat ze samen zijn. Het is de laatste mogelijkheid die Jezus heeft om zijn leerlingen voor te bereiden op de komende dagen. Het is ook zijn laatste mogelijkheid om hen te laten zien wat er gaat gebeuren.

Kun je het je voorstellen dat Jezus hiernaar verlangt heeft? Het is zo'n bekend verhaal. Waarom zou Jezus hier zo naar verlangt hebben?

Het is het moment dat hij echt kan laten zien wat er nu te gebeuren staat. In een laatste briefing hoef je niets meer geheim te houden. De komende dagen zal Jezus de duistere machten overwinnen. Hij zal zijn volk bevrijden en herstellen. Hij zal er voor zorgen dat Gods rijk komt. Hij belooft zijn leerlingen alvast dat zij straks met hem mogen regeren: de 12 leerlingen worden 12 koningen die recht spreken over het nieuwe Israël.

Het lijkt wel wat op de bevrijding lang geleden van het volk uit Egypte. Israël was in Egypte, slaven van Farao. Maar God

bevrijdde hen. Hij kwam met tien plagen. En bij de laatste plaag moest Israël het Pascha vieren: bloed van een paaslam aan de deurposten, ongezuurde broden – matzes, bittere kruiden. Zoiets komt nu ook. Iets wat veel groter is. Daar verlangt Jezus naar: ons laten zien wat er nu gaat gebeuren.

4. Hij is immers het echte Paaslam, de echte bevrijder. Het Pascha vierden de Joden als herinnering aan de bevrijding uit Egypte. En dus gebruikt Jezus dat Pascha of Pesach in de NBV om zijn leerlingen duidelijk te maken wat nu gebeuren gaat. Om het ons, jullie, ook duidelijk te maken. Wat nu komt, dat is het grote moment waar iedereen naar verlangt heeft in Israël.

Kun je daar in komen? Opnieuw, het is zo'n bekend verhaal, maar kun je de intense spanning van dit moment meemaken? Dat is lastig hè, maar laten we daarom eens kijken wat Jezus met het Pascha doet. Hoe beter je dat begrijpt, hoe beter je ook de spanning van dit moment mee kunt voelen.

Vier dingen.

Als eerste, vers 16b: dat Pascha, dat was een bevrijding van lang geleden. Maar wat heb je daar nu aan? De Romeinen waren de baas. Stel je voor, dan laat Jezus zien: ik ga de echte bevrijding brengen. Ik ga jullie bevrijden van de machten van de duisternis, van zonde en duivel. Als die machten verslagen zijn, dan is de echte bevrijding er, dan komt Gods koninkrijk. In dat rijk van God krijgt het Pascha zijn vervulling.

Als tweede, vers 16a en 18: Jezus zegt dat hij nu het Pascha viert, maar daarna niet meer, voordat het echt zo is. Geen wijn meer voor mijn rijk werkelijkheid is geworden. Oftewel: nu is het bijna echt zover. Het koninkrijk van God is geen toekomstmuziek meer. Nog één laatste confrontatie, en dan is het zover. Stel je voor: zo meteen is Gods rijk er. Dan is hij koning in het koninkrijk van God. En dus komt het er ook voor ons, wij die bij die koning horen.

Als derde, vers 19: Jezus pakt een ongegist brood, een matze.

Ik heb er een meegenomen. Platte toastjes zijn het bijna. Jezus laat zien: Die broden zonder gist verwijzen naar mij .

Zonder gist, zoals ik zonder zonde ben. Jezus, zonder zonde, gaat zijn lichaam voor ons geven. Hij sterft voor ons en zo overwint hij de zonde, de satan.

En als vierde: Jezus pakt een beker. Die beker hoorde bij het oude verbond. Hij maakt er van de beker van het nieuwe verbond. Bij het oude verbond hoorde bloed van een dier, dat gevloeid had na de bevrijding uit Egypte, in de woestijn, bij de berg Sinaï. Het nieuwe verbond komt nu, door zijn bloed.

Zo laat Jezus zien: ik ben het echte Paaslam, de echte bevrijder.

5. Waar zijn we nu?

We hebben gezien hoe Jezus in het hol van de leeuw een maaltijd laat organiseren, zonder dat Judas het kan verraden.

Ik heb de maaltijd vergeleken met een briefing: vlak voor de grote confrontatie legt Jezus uit wat er gaat gebeuren: hij zal de machten die Israël gevangen houden verslaan, zodat Gods rijk echt kan komen.

En we hebben gekeken wat Jezus met het Pascha doet. Hoe laat hij aan de hand van het Pascha zien wie hij zelf is en wat hij gaat doen?

Maar dan is de vraag: wat is hierin bemoedigend? Wat heb ik hieraan vandaag?

Om dat te ontdekken moet je kijken naar de rol van Judas, en naar de rol van satan in dit verhaal. Kijk hoe Jezus met Judas en met satan om gaat.

Het deed me denken aan een vechtsport, Aikido. Als je meer wilt weten moet je maar eens met Otto en Hetty gaan praten. Het idee van die sport is dat je de aanval van je tegenstander

gebruikt, ombuigt, om jezelf te verdedigen. Je laat hem aanvallen en je gebruikt zijn aanval zo, dat het zich tegen hemzelf keert.

Zo gaat Jezus om met Judas, en met satan. Satan – let daar op: satan zelf, Lucas 22,3 – heeft bezit genomen van Judas. Judas zal Jezus gaan verraden, en dat zal de dood betekenen van Jezus.

Maar Jezus gebruikt die aanval van satan. Hij laat zich verraden. Zo was het ook al bepaald door God. Er zat al lang een geweldig overwinningsplan achter. Jezus laat zich doden. Je zou denken: hij laat zich verslaan. Maar juist zo geeft hij zijn lichaam, zijn bloed. Juist zo komt er een nieuw verbond. Zo wordt de macht van de duisternis overwonnen. Satan lijkt te winnen, maar zo verliest hij. En Jezus staat op uit de dood. Als de grote koning, die sterker is dan de dood.

Zie jij de bemoediging daar van? Satan is er. Nooit leek hij dichter bij de overwinning dan toen. Hij had Judas, een spion, en dat zou Jezus' dood betekenen. Zo lijkt het ook nu vaak dat satan gaat winnen. Toch? Maar dat is nu juist de tactiek van Jezus, ook nu. Hij geeft satan soms veel ruimte. Maar hij buigt de aanvallen van satan om, zodat satan tegen zijn wil mee moet werken aan zijn eigen ondergang. Als je bij Jezus hoort, zal het in jouw leven ook zo gaan. Het kwaad van satan wordt omgebogen en moet meewerken aan iets geweldigs moois. De macht van Jezus is niet meer te breken! Geloof je dat?

6. En dan een ander punt. Want let eens op de discipelen. Jezus laat zien wat er zometeen gaat gebeuren. Hij verandert de betekenis van het Pascha en richt alle dingen op zichzelf. Hij maakt duidelijk dat de grote bevrijding nu komt. Hij heeft het ook over zijn verrader. Hij weet er van. Hij houdt de regie in handen.

En wat doen de discipelen? Die gaan met elkaar in discussie over wie de verrader is. En daarna over wie de belangrijkste

is.

Moet je voorstellen: ze zijn alleen maar met zichzelf bezig! Ze zijn niet onder de indruk van wat Jezus gezegd heeft. Ze prijzen God niet omdat nu de bevrijding komt. Ze bidden niet om een goede afloop, wensen Jezus zelfs geen succes. Ze zijn ook niet bang voor wat komen gaat. Ze zijn alleen maar met zichzelf bezig. Wie wordt straks de eerste minister van koning Jezus? Wie is de belangrijkste?

Wat moet Jezus zich ontzettend alleen gevoeld hebben. Als iemand hier moedeloos had mogen worden, dan hij zelf wel.

Kijk naar die leerlingen, en kijk dan naar jezelf. Waar heb jij meer oog voor, voor Jezus of voor jezelf?

Wij lijken zo op die leerlingen. Tegenwoordig zeggen we veel sneller dan vroeger: de mensen in de kerk vallen me tegen, ik neem even afstand, ik kom even minder. Als je dat zelf zegt, vraag je dan af: Waar heb jij meer oog voor, voor Jezus, of voor jezelf? Ik weet het niet, maar wees er voor jezelf eerlijk over.

Zie je nog wel wat er aan het avondmaal gebeurt, of vergeet je dat? We hadden het laatst op de kerkenraad een keer over de vorige avondmaalsviering, over al die mensen die er niet waren. Sommigen konden er gewoon niet bij zijn. Maar die anderen? Als je er niet bij was: stel jezelf dan de vraag: deed ik net zo als die discipelen? Keek jij naar Jezus, of was je met jezelf bezig?

Beste mensen, broers en zussen, bedenk toch alsjeblieft: met jezelf bezig zijn, afstand nemen van Jezus, dat is niet bemoedigend. Daar vind je geen kracht. Kracht en bemoediging vinden jij en ik alleen bij Jezus Christus, die onze dienaar is geworden.

Denk weer aan die vechtsport, Aikido. Het gaat er niet om te heersen, macht te hebben, aan te vallen. Laat de tegenstander

maar aanvallen, Jezus buigt die aanval om, en verslaat de satan. Als een dienaar. Wie voor zichzelf gaat, die verliest. Wie bij Jezus blijft, wie leeft als zijn dienaar, wie de minste wil zijn, die wint en komt in Gods koninkrijk.